

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. K.** bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. M. Z., advokátom so sídlom v D. S., proti žalovanej **S. L. s.r.o.**, so sídlom v Z. K., IČO X., zastúpenej JUDr. V. Š. advokátom so sídlom v B., **o 9 958,18 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 12 C 210/2005, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 8. decembra 2009 sp. zn. 10 Co 160/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania 310,75 € k rukám JUDr. M. Z., advokáta, so sídlom v D. S., , do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 28. januára 2009 č.k. 12 C 210/2005-219 žalovanej uložil do 3 dní od právoplatnosti rozsudku povinnosť zaplatiť žalobcovi 9 958,18 € s 8,92% ročným úrokom z meškania od 13. decembra 2003 do zaplatenia; v zostávajúcej časti (nároku na úroky z omeškania) žalobu zamietol; o trovách konania uviedol, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozsudku. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania ako podnikateľmi došlo podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka k platnému uzavretiu písomnej dohody o odstúpnom s dostatočne určitým predmetom. Odstupné bolo dohodnuté pre prípad uzavretia kúpnej zmluvy k nehnuteľnostiam medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovanou ako kupujúcou. Žalovaná z dohodnutého odstupného 1 500 000 Sk uhradila žalobcovi 1 200 000 Sk, preto na jeho zvyšnú nezaplatenú časť 300 000 Sk (9.958,18 €) spolu s 8,92% úrokom z omeškania (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka) súd zaviazal žalovanú, vo zvyšnej časti úroku z omeškania

(16,5% - 8,92%) žalobu zamietol. Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z § 151 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trnave rozsudkom z 8. decembra 2009 sp. zn. 10 Co 160/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami i právnymi závermi súdu prvého stupňa uvedenými v dôvodoch rozhodnutia, na ktoré v podrobnostiach odkázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Žalobca ako predávajúci uzavrel so žalovanou ako kupujúcou 10. decembra 2003 kúpnu zmluvu k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaných v jej predmete za dohodnutú kúpnu cenu 2 500 000 Sk. Dohodou o odstupnom z 10. decembra 2003 k predmetnej kúpnej zmluve sa žalovaná zaviazala vyplatiť odstupné žalobcovi 1 500 000 Sk, žalobca sa uvedenú sumu zaviazal vrátiť žalovanej do 30. januára 2004, pokiaľ nehnuteľnosti v kúpnej zmluve nebudú prevedené v termíne do 25. januára 2004. Vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. októbra 2005 sp. zn. 9Co 94/05, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo 17. januára 2005 č.k. 5C 20/2004-139, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy; v dôvodoch rozhodnutia sa odvolací súd podrobne vysporiadal s otázkou platnosti kúpnej zmluvy i dohody o odstupnom, na ktoré odvolací súd poukazuje aj v tomto konaní. Rozhodnutie o trovách prvostupňového i odvolacieho konania odôvodnil v zmysle ustanovenia § 224 ods. 4 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke platnosti dohody o odstupnom, z dôvodu nedostatku dôvodu (kauzality - hospodárskeho dôvodu § 495 Občianskeho zákonníka), pre ktorý treba tento právny úkon považovať za simulovaný a neplatný (§ 34 a násl. Občianskeho zákonníka); jeho platnosť uplynula vkladom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľnosti na kupujúcu (žalovanú). Dohoda o odstupnom zabezpečovala žalobcovi, že žalovaná neodstúpi od kúpnej zmluvy a zaplatí mu celú kúpnu cenu prevádzaných nehnuteľností. Všetky platby žalovanej poukávané žalobcovi z titulu odstupného sú zálohami na dohodnutú kúpnu cenu. Pri výklade dohody o odstupnom (jej právneho dôvodu – kauzality) bolo potrebné vychádzať z prejavenej vôle zmluvných strán. V tomto smere dovolateľka vyčítala súdom

nevykonanie ňou navrhnutých podstatných dôkazov najmä výsluchom svedka JUDr. M. H. k motívu uzavretia dohody o odstupnom i nevysporiadanie sa s rozpormi vo výpovedi žalobcu a svedka JUDr. M. H., vypočutého v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp.zn. 9 Co 94/2005.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho vychádza zo správne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci, navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania 310,75 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Treba tiež zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho

názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku aj proti uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až

g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolateľka existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka súdom nižších stupňov vytýka, že nevykonali všetky ňou navrhnuté dôkazy, vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili a zistené rozpory vykonaným dokazovaním neodstránili. Pokiaľ ide o námietku nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov, je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam, konanie však netrpí vadou zmätočnosti v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 3 O.s.p.). K uvedenej námietke žalovanej treba dodať, že vadou zmätočnosti (§ 237 O.s.p.) netrpí konanie ani vtedy, ak súd (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, prípadne neodstráni rozpory pri zisťovaní skutkového stavu veci; jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

K námietke dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci súdom samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania

v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (vid' uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (o takýto prípad sa v danej veci nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadne) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (vid' napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení v otázke neplatnosti dohody o odstúpnom boli prípadne aj opodstatnené, dovolateľkou vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné a preto ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania v danom prípade spočívajú v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalobovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovanej z 23. apríla 2010 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny stanovil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 253,93 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 7,21 € a 19% DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky) 49,61€, predstavuje spolu 310,75 Sk.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. februára 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta